

Medycyna taktyczna

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo Medyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki o zdrowiu
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	I stopnia
Forma studiów	stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Ratownictwa Medycznego (NZR) ul. Litewska 14/16 00-575 Warszawa tel. 22116 9207 email. anna.czerkas@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. i n o zdr. Robert Gałązkowski
Koordynator przedmiotu	mgr Jakub Zachaj, jakub.zachaj@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	mgr Jakub Zachaj, jakub.zachaj@wum.edu.pl tel: 22116 9206
Prowadzący zajęcia	dr inż. n. o zdr. A. Binkowska, dr n. o zdr M. Podgórski, mgr. Ł. Bondaruk, dr n. o zdr. K. Samoliński, dr n. o zdr J. Stachurski, dr n. o zdr. S. Świeżewski, mgr K. Kosiacka, mgr. S. Kusztykiewicz, dr n o zdr. A Wejnarski, mgr J. Zachaj, lek. M. Sobczyk, mgr. A. Andreas

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok / II semestr	Liczba punktów ECTS	1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		5	
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)		15	
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie z aktualnymi wytycznymi Tactical Combat Casualty Care
C2	Zapoznanie ze strategią udzielania pomocy w środowisku taktycznym (strefy udzielania pomocy- pod ostrzałem, względnie bezpieczna, bezpieczna).
C3	Zapoznanie z różnicami udzielania pomocy przedmedycznej w warunkach cywilnych i w środowisku taktycznym
C4	Wypracowanie odpowiednich zasad zachowania i wyrobienie pożądanych nawyków a w szczególności: oceny sytuacji pod kątem realnego zagrożenia, rozpoznania, szybkości i trafności podejmowanych decyzji oraz gotowości do właściwych reakcji

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

A.W54	podstawowe zasady postępowania ratunkowego w zdarzeniach o charakterze środowiska taktycznego.
C.W.55.	przyczyny i objawy śmierci oraz zasady jej rozpoznawania oraz zasady stwierdzania zgonu;
C.W.56.	wskazania do ułożenia pacjenta w pozycji właściwej do jego stanu lub odniesionych obrażeń;
C.W.77.	objawy i rodzaje odmy opłucnowej
C.W.78.	objawy krwaka opłucnej, wiotkiej klatki piersiowej i złamania żeber;
C.W.81.	zasady podejmowania działań zabezpieczających w celu ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia;
C.W.83.	techniki przygotowania pacjenta do transportu i opieki medycznej podczas transportu;
C.W.95.	procedury medyczne i działania ratunkowe związane z wystąpieniem zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego;
C.W.96.	rodzaje zagrożeń terrorystycznych oraz zasady przeciwstawiania się atakom terrorystycznym i bioterrorystycznym, a także prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego;
C.W.97.	etyczne aspekty postępowania ratowniczego w zdarzeniach z dużą liczbą poszkodowanych
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
C.U.25.	identyfikować na miejscu zdarzenia sytuację narażenia na czynniki szkodliwe i niebezpieczne;
C.U.26.	przygotować pacjenta do transportu;
C.U.47.	zaopatrywać rany, z uwzględnieniem ich rodzaju i charakterystyki;
C.U.48.	tamować i zaopatrywać krwawienia lub krwotoki z użyciem opatrunków zwykłych, hemostatycznych i opaski uciskowej;
C.U.59.	wdrożyć odpowiednie postępowanie w odmie opłucnowej zagrażającej życiu
C.U.63.	dokonać segregacji medycznej przedszpitalnej pierwotnej i wtórnej oraz segregacji medycznej szpitalnej z wykorzystaniem systemów informatycznych;
C.U.75	wdrażać procedury medyczne i działania ratunkowe w przypadku wystąpienia zagrożenia terrorystycznego, chemicznego, biologicznego, radiacyjnego lub nuklearnego;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NISW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	Właściwe postępowanie w strefie pod ostrzałem
W2	Zasady wczesnego użycia opaski uciskowej (stazy taktycznej) na kończyny w strefie pod ostrzałem
W3	Rozpoznanie zagrażającego życiu krwotoku w warunkach bojowych
W4	Priorytety działania z rannym w czasie działań bojowych realizacyjnych (zatrzymanie osób wysokiego ryzyka) i działań bojowych kontrterrorystycznych;
W5	Zasady wypracowanie odpowiednich zasad zachowania i wyrobienie pożądanych nawyków a w szczególności: oceny sytuacji pod kątem realnego zagrożenia, rozpoznania, szybkości i trafności podejmowanych decyzji oraz gotowości do właściwych reakcji
W6	Priorytety warunków zagrażających życiu stosując taktyczne badanie urazowe takie jak algorytm MARCH PAWS
W1	Właściwe postępowanie w strefie pod ostrzałem
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	Interpretować sytuację taktyczną i określać strefy w której aktualnie znajduje się zespół bojowy
U2	Rozpoznawać i tamować krwotoki zagrażające życiu w formie samopomocy i pomocy koleżeńskiej, stosowania opasek uciskowych, opasek typu junctional, techniki tamowania krwotoków metodą pakowania rany, ucisków pośrednich i bezpośrednich, modułowych opatrunków uciskowych
U3	Wykonać badanie urazowe wg schematu MARCH PAWS
U4	Wykonać i konwersję i aproksymację opasek uciskowych
U5	Komunikować się i współpracować z medykiem bojowym, planowania bezpośredniego zabezpieczenia medycznego działań bojowych w tym planowania i doboru sprzętu, prawidłowej współpracy z podmiotami zewnętrznymi w tym PSP, szpitalami i LPR, prawidłowego dokumentowania;
U6	Wprowadzać elementy medycyny taktycznej w warunkach medycyny cywilnej
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Posiada umiejętność działania w trudnych warunkach terenowych, w stresie i niepewności;
K2	Potrafi współpracować w grupie
K3	Zna swoje ograniczenia

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykład 1	Wprowadzenie do Tactical Combat Casualty Care: różnice pomiędzy ratownictwem cywilnym a taktycznym, główne przyczyny zgonów na polu walki, szczegółowe omówienie urazów powstających podczas działań taktycznych, postępowanie w poszczególnych strefach udzielania pomocy poszkodowanym na polu walki, środki ratownicze używane na współczesnym polu walki, protokół „MARCH PAWS” , meldunek „9-liner” , raport MIST	A.W54, C.W.55. C.W.56. C.W.77, C.W.78. C.W.81. C.W.83. C.W.95. C.W.96. C.W.97 W1-W6
Ćwiczenie 1	Ucisk bezpośredni / tamowanie krwotoków. Metody ewakuacji z pod ostrzału. Użycie opaski C.A.T & SOFTTW autopomoc, zakładanie opaski w warunkach ograniczonej widoczności. Kontrola krwawienia (środki hemostatyczne, pakowanie rany, opatrunki uciskowe), użycie opasek typu CROC, JETT, AAJT, SAM Junctional Tourniquet.	C.U.25. C.U.26. C.U.47 C.U.48.C.U.59. C.U.63 C.U75 U1- U6, K1-K3
Ćwiczenie 2	Rozpoznawanie stanów nagłych u poszkodowanych na polu walki i ich odpowiednie zabezpieczanie zgodnie z akronimem „MARCH-PAWS”	C.U.25. C.U.26. C.U.47 C.U.48.C.U.59. C.U.63 C.U75 U1- U6, K1-K3
Ćwiczenie 3 i 4	Scenariusze taktyczne z pozoracją medyczną obejmujące zarówno poszczególne elementy szkolenia jak i złożone scenariusze taktyczno-medyczne Scenariusze taktyczne fazy „Care Under Fire”, „Tactical Field Care”	C.U.25. C.U.26. C.U.47 C.U.48.C.U.59. C.U.63 C.U75 U1- U6, K1-K3
Ćwiczenie 1	Ucisk bezpośredni / tamowanie krwotoków. Metody ewakuacji z pod ostrzału. Użycie opaski C.A.T & SOFTTW autopomoc, zakładanie opaski w warunkach ograniczonej widoczności. Kontrola krwawienia (środki hemostatyczne, pakowanie rany, opatrunki uciskowe), użycie opasek typu CROC, JETT, AAJT, SAM Junctional Tourniquet.	C.U.25. C.U.26. C.U.47 C.U.48.C.U.59. C.U.63 C.U75 U1- U6, K1-K3

7. LITERATURA
Obowiązkowa
1. deployedmedicine.com 2. Wytyczne CoTCCC 3. Wytyczne TECC
Uzupełniająca
PHTLS 10th edition, NAEMT 2024

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
A.W54, C.W.55. C.W.56. C.W.77, C.W.78. C.W.81. C.W.83. C.W.95. C.W.96. C.W.97 W1- W6	<i>Dyskusja podczas zajęć, uczestnictwo w zajęciach praktycznych, rozwiązywanie zadań w grupach podczas ćwiczeń, kolokwium pisemne na ostatnich zajęciach.</i>	<i>Zaliczenie składające się z testu (zalicza 70%)</i>
C.U.25. C.U.26. C.U.47 C.U.48.C.U.59. C.U.63 C.U75 U1-U6, K1-K3	<i>Dyskusja podczas zajęć, uczestnictwo w zajęciach praktycznych, rozwiązywanie zadań w grupach podczas ćwiczeń, prezentacja multimedialna przygotowana przez studentów.</i>	<i>W trakcie zajęć student wykonuje zadane procedury pod okiem prowadzącego, prawidłowo wykonana procedura. Zaliczenie testowe.</i>

9. INFORMACJE DODATKOWE

Regulamin zajęć:

- Obecność na ćwiczeniach jest obowiązkowa, nieobecność musi być odrobiona po konsultacji z osobą odpowiedzialną za przedmiot.
- Obecność na wykładach nie jest obowiązkowa, aczkolwiek obecność na nich może być brana pod uwagę przy rozwiązywaniu ewentualnych problemów.
- W sytuacji usprawiedliwionej nieobecności na ćwiczeniach, student ustala formę i termin odrobienia zajęć z koordynatorem przedmiotu drogą mailową lub telefoniczną. W przypadku braku odrobienia nieobecności, blok zajęć uważa się za niezaliczony.
- Studenci z UTS lub SE mają obowiązek uczęszczać na zajęcia.
- Jeśli student chce się przepisać do innej grupy dziekańskiej powinien złożyć PODANIE do Kierownika Jednostki z wyprzedzeniem do 14 dni – decyzję podejmuje Kierownik jednostki lub wykładowca do tego upoważniony. Ze względu na możliwości lokalowe i sprzętowe do danej grupy możemy przepisać nie więcej niż 2 osoby. Podanie musi zawierać: imię i nazwisko, rok studiów, nr grupy, nr indeksu, dane kontaktowe telefon i e-mail. W podaniu należy podać termin w którym chce się odrabiać zajęcia. O przepisaniu do danej grupy decyduje kolejność zgłoszeń. Pierwszeństwo mają studenci z pisemną zgodą Dziekana na UTS lub SE. Do podania należy dołączyć kopię zgody
- Studenci nie mogą sami dopisywać się do grup na zajęciach. Dopuszczalna jest zmiana grupy ćwiczeniowej wyłącznie po uprzednim ustaleniu z koordynatorem przedmiotu drogą mailową lub telefoniczną. Osoby zmieniające grupy na własną rękę nie będą dopuszczone do zajęć, a tym samym zajęcia nie zostaną im zaliczone.
- Jeśli student chce przepisać ocenę z innej uczelni musi być zgoda Dziekana na przepisanie oceny. Kierownik podejmie decyzję po zapoznaniu się z sylabusem przedmiotu prowadzonego w innej uczelni i dostarczeniu kopii zgody Dziekana na przepisanie oceny. Student powinien złożyć PODANIE przed rozpoczęciem przedmiotu do Kierownika Jednostki– decyzję podejmuje Kierownik jednostki lub wykładowca do tego upoważniony. Podanie musi zawierać: imię i nazwisko, rok studiów, nr grupy, nr indeksu, dane kontaktowe telefon i e-mail. Do podania należy dołączyć kopię oceny z indeksu
- Wymagany jest strój sportowy
- **Student ma możliwość otrzymania certyfikatu z zajęć z TCCC lub PHTLS po dokonaniu wpłaty za certyfikat wg obowiązującego cennika NAEMT. Obecna cena wynosi 15 \$ USA za jeden certyfikat.** Należy poinformować o chęci pozyskania certyfikatu do 2 tyg. przez rozpoczęciem zajęć. Osoba odpowiedzialna za pozyskiwanie certyfikatów przekaże dalsze informacje. Student musi chęć pozyskania certyfikatu zgłosić drogą emaliową podać nr indeksu, kierunek studiów.
- Jest możliwość zakupu książki pt PHTLS z NAEMTU w formie online lub papierowej cena wg cennika NAEMT. Student musi chęć pozyskania certyfikatu zgłosić drogą emaliową do koordynatora przedmiotu podać nr indeksu, kierunek studiów.

Strona internetowa Zakładu Ratownictwa Medycznego: www.ratownictwo.wum.edu.pl

Studenckie Koła Naukowe działające przy Zakładzie Ratownictwa Medycznego WUM:

- 1.Studenckie Koło Naukowe Ratownictwa Medycznego
- 2.Studenckie Koło Naukowe Medycyny Ratunkowej Dzieci

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich